

**Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van
persoonsgegevens**

Advies wetgeving VTC nr. 2024/030 van 19 maart 2024

over

tekst	Ontwerp van decreet
van	van de Vlaamse Regering
titel	houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van [...] tussen de Federale Staat, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap en de Duitstalige Gemeenschap inzake de gecoördineerde tenuitvoerlegging van Verordening (EU) 2022/2065 van het Europees Parlement en de Raad van 19 oktober 2022 betreffende een eengemaakte markt voor digitale diensten en tot wijziging van Richtlijn 2000/31/EG (digitaledienstenverordening)
roepnaam	(decreet instemming samenwerkingsakkoord digitaledienstenverordening)
datum	zoals principieel goedgekeurd op 23 februari 2024
trefwoorden	Samenwerkingsakkoord; digitaledienstenverordening; bewaartermijn

De Vlaamse Toezichtcommissie (hierna "de VTC");

Gelet op het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (hierna: "het e-govdecreet") inzonderheid artikel 10/4, §1;

Gelet op de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (hierna AVG), inzonderheid artikel 36, 4, artikel 57, 1, c) en artikel 58, 3;

Gelet op de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens (hierna "WVG");

Gelet op het verzoek om advies van de heer Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd, Media en Armoedebestrijding van 23 februari 2024, ontvangen door de VTC op 1 maart 2024;

Gelet op de behandeling op de zitting van 19 maart 2024;

Brengt op 19 maart 2024 het volgend advies uit:

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. De Vlaamse minister bevoegd voor Media (hierna “de adviesvrager”) verzocht om het advies van de Vlaamse Toezichtcommissie (hierna “VTC”) over een ontwerp van decreet houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van [...] tussen de Federale Staat, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap en de Duitstalige Gemeenschap inzake de gecoördineerde tenuitvoerlegging van Verordening (EU) 2022/2065 van het Europees Parlement en de Raad van 19 oktober 2022 betreffende een eengemaakte markt voor digitale diensten en tot wijziging van Richtlijn 2000/31/EG (digitaal dienstenverordening) (hierna “het Ontwerp”) zonder aanduiding van specifieke artikelen.
2. Aangezien de adviesbevoegdheid van de VTC op grond van artikel 10/4, § 1 van het e-govdecreet betrekking heeft op de verwerkingen van persoonsgegevens, is haar adviesverlening hiertoe beperkt.

Context

3. Op 27 oktober 2022 werd de verordening 2022/2065 van het Europees Parlement en de Raad betreffende een eengemaakte markt voor digitale diensten en tot wijziging van Richtlijn 2000/31/EG (hierna verkort geciteerd als digitaal dienstenverordening) gepubliceerd in het Publicatieblad van de Europese Unie. De digitaal dienstenverordening zal van toepassing zijn vijftien maanden na de inwerkingtreding, namelijk vanaf 17 februari 2024. Het is aan de lidstaten om, daar waar nodig voor de toepassing van de digitaal dienstenverordening, de maatregelen van tenuitvoerlegging in het interne recht op te nemen.
4. Op grond van haar bevoegdheid voor inhoudelijke en technische aspecten van de audiovisuele en de auditieve mediadiensten (art. 4, 6°, BWHI) heeft de Vlaamse Gemeenschap gedeeltelijk uitvoering gegeven aan de digitaal dienstenverordening bij wijzigingsdecreet van 24 januari 2024 tot wijziging van het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie tot gedeeltelijke uitvoering van de digitaal dienstenverordening. In het wijzigingsdecreet wordt de Vlaamse Regulator voor de Media als een bevoegde autoriteit aangeduid als vermeld in artikel 49 van de digitaal dienstenverordening voor de tussenhandeldiensten die betrekking hebben op omroepactiviteiten.
5. Ook de federale overheid, de Franse Gemeenschap en de Duitstalige Gemeenschap hebben binnen hun eigen bevoegdheden de nodige initiatieven genomen om uitvoering te geven aan de digitaal dienstenverordening.
6. De aanduiding van de digitaal dienstencoördinator, evenals zijn taken, zijn werking en de samenwerking met de bevoegde autoriteiten moet evenwel worden geregeld in een samenwerkingsakkoord.
7. Het samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap en de Duitstalige Gemeenschap inzake de gecoördineerde tenuitvoerlegging van Verordening (EU) 2022/2065 van het Europees Parlement en de Raad van 19 oktober 2022 betreffende een eengemaakte markt voor digitale diensten en tot wijziging van Richtlijn 2000/31/EG (digitaal dienstenverordening), regelt de aanduiding van de digitaal dienstencoördinator evenals zijn taken, zijn werking en de samenwerking met de bevoegde autoriteiten.
8. De volgende bepaling van het Ontwerp heeft betrekking op de verwerking van persoonsgegevens:

Art. 17. § 1 ^{er} . Les autorités compétentes sont chacune responsable du traitement des données pour la gestion des données en leur possession ou mises à leur disposition en vertu du présent accord.	Art. 17. §. 1. De bevoegde autoriteiten zijn elk verwerkingsverantwoordelijke voor het beheer van de gegevens die zij in hun bezit hebben of die op grond van dit akkoord aan hen ter beschikking worden gesteld.
§ 2. La transmission, le stockage et tout autre traitement de données à caractère personnel dans le système de partage de l’information visé à l’article 5 ne peuvent avoir lieu que de manière	§ 2. De overdracht, opslag en elke andere verwerking van persoonsgegevens op het in artikel 5 bedoelde informatie-uitwisselingssysteem mag enkel plaatsvinden op een noodzakelijke en

nécessaire et proportionnée et uniquement aux fins suivantes :	evenredige wijze en alleen voor de volgende doeleinden:
1° échange d'information entres les autorités compétentes dans le cadre de la surveillance, des enquêtes et de l'application du règlement ;	1° uitwisseling van informatie tussen bevoegde autoriteiten in het kader van toezicht, onderzoeken en toepassing van de verordening;
2° traitement de dossiers par les autorités compétentes dans l'exercice de leurs compétences dans le cadre de la surveillance, des enquêtes et de l'application du règlement.	2° behandeling van dossiers door de bevoegde autoriteiten bij de uitoefening van hun bevoegdheden in het kader van toezicht, onderzoeken en toepassing van de verordening.
§ 3. Le traitement des données à caractère personnel peut avoir lieu via le système de partage de l'information visé à l'article 5 uniquement en ce qui concerne les catégories suivantes de personnes concernées :	§ 3. De verwerking van persoonsgegevens mag alleen plaatsvinden via het in artikel 5 bedoelde informatie-uitwisselingssysteem met betrekking tot de volgende categorieën van betrokkenen:
1° les personnes physiques dont les informations sont contenues dans des documents obtenus dans le cadre de la surveillance, des enquêtes et de l'application du règlement ;	1° natuurlijke personen wier informatie is vervat in documenten die zijn verkregen in het kader van toezicht, onderzoeken en handhaving van de verordening;
2° les administrateurs du système de partage de l'information visé à l'article 5, ainsi que les personnes ayant accès à ce système.	2° de beheerders van het in artikel 5 bedoelde informatie-uitwisselingssysteem, alsmede de personen die toegang hebben tot dit systeem.
§ 4. Le traitement des données à caractère personnel peut avoir lieu via le système de partage de l'information visé à l'article 5 uniquement pour les catégories de données à caractère personnel suivantes :	§ 4. De verwerking van persoonsgegevens kan alleen plaatsvinden via het in artikel 5 bedoelde informatie-uitwisselingssysteem voor de volgende categorieën persoonsgegevens:
1° les données d'identification, les coordonnées, les données relatives à un dossier et toute autre information jugée nécessaire à la surveillance, aux enquêtes et à l'application du règlement ;	1° identificatiegegevens, contactgegevens, dossiergegevens en alle andere informatie die nodig wordt geacht voor toezicht, onderzoek en handhaving van de verordening;
2° un dossier et toute autre information jugée nécessaire à la surveillance, aux enquêtes et à l'application du règlement ;	2° een dossier en alle andere informatie die nodig wordt geacht voor het toezicht op, het onderzoek en de handhaving van de verordening;
3° le nom, l'adresse, les informations de contact, numéro de contact, (numéro d'utilisateur) des administrateurs du système de partage de	3° de naam, het adres, de contactgegevens, het contactnummer, (gebruikersnummer) van de beheerders van het in artikel 5 bedoelde

l'information visé à l'article 5 et des personnes ayant accès à ce système.	informatie-uitwisselingssysteem en van de personen die toegang hebben tot dit systeem.
§ 5. Les données à caractère personnel collectées sont conservées pendant le temps nécessaire au traitement de de dossiers relatifs à l'application du règlement.	§ 5. De verzamelde persoonsgegevens worden bewaard gedurende de tijd die nodig is voor de verwerking van dossiers met betrekking tot de toepassing van de verordening.
§ 6. Chaque autorité compétente veillera à ce que les personnes concernées puissent exercer leurs droits conformément au règlement (UE) 2016/679 [et à la loi du 30 juillet 2018 relative à la protection des personnes physiques à l'égard des traitements de données à caractère personnel] et sera responsable du respect de ces réglementations pour les activités de traitement de données à caractère personnel effectuées en son nom.	§ 6. Elke bevoegde autoriteit zal ervoor zorgen dat de betrokkenen hun rechten kunnen uitoefenen in overeenstemming met Verordening (EU) 2016/679 [en de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens] en zal verantwoordelijk zijn voor naleving van deze regelgeving voor de verwerkingen van persoonsgegevens die namens haar worden uitgevoerd.

II. ONDERZOEK VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. Voorafgaande toelichting

9. De VTC stelt vast dat de personen van wie gegevens worden verzameld en uitgewisseld de volgende zijn: natuurlijke personen van wie informatie is vervaardigd in documenten die zijn verkregen in het kader van toezicht, onderzoeken en handhaving van de verordening; de beheerders van het informatie-uitwisselingssysteem, alsmede de personen die toegang hebben tot dit systeem;
- en dat het minstens de volgende gegevens betreft: identificatiegegevens, contactgegevens, dossiergegevens en alle andere informatie die nodig wordt geacht voor toezicht, onderzoek en handhaving van de verordening; een dossier en alle andere informatie die nodig wordt geacht voor het toezicht op, het onderzoek en de handhaving van de verordening; de naam, het adres, de contactgegevens, het contactnummer, (gebruikersnummer) van de beheerders van het in artikel 5 bedoelde informatie-uitwisselingssysteem en van de personen die toegang hebben tot dit systeem.
10. Het betreft informatie over natuurlijke personen met onder meer identificatiegegevens en dus gaat het om de verwerking van informatie over geïdentificeerde natuurlijke personen, zijnde persoonsgegevens zoals bedoeld in de AVG. De VTC gaat daarom na in hoeverre het Ontwerp en de bestaande decreten in lijn liggen met de principes van het gegevensbeschermingsrecht.

2. Kwaliteit van de regelgevende grondslag

11. De wettelijke basis van het Ontwerp is luidens de tekst van het samenwerkingsakkoord het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 27 maart 2009 *betreffende radio-omroep en televisie*, artikel 175/2, dat bij nazicht door de VTC niet lijkt te bestaan. De VTC beveelt aan om dit grondig na te kijken. Daarnaast kan de Verordening (EU) 2022/2065

van het Europees Parlement en de Raad van 19 oktober 2022 betreffende een eengemaakte markt voor digitale diensten en tot wijziging van Richtlijn 2000/31/EG, die rechtstreekse werking heeft, ook een wettelijke basis zijn.

12. Het decreet regelt niet expliciet de verwerking van persoonsgegevens.
13. Het komt de stellers van het Ontwerp toe om erover te waken dat – en dit ook voor de bestaande wet- en regelgeving – elke verwerking die in onderhavige context zal plaatsvinden een rechtvaardigingsgrond vindt in artikel 6 AVG.
14. Het Ontwerp of de memorie vermelden niet expliciet op grond van welke rechtvaardigingsgrond in de AVG de verwerking van persoonsgegevens zal plaatsvinden. De VTC gaat er van uit dat de gegevens verwerkt worden op basis van de rechtvaardigingsgrond “taak van algemeen belang”, waar het dossierbeheer betreft. De VTC beveelt aan om dit toe te voegen aan de memorie.
15. Een loutere verwijzing naar de tekst van de AVG volstaat niet. Wat de verwijzing naar punt e) betreft, moet verduidelijkt worden van welke taak van algemeen belang of openbaar gezag bedoeld wordt.
16. De VTC wenst in herinnering te brengen dat elke overheidsinmenging in de bescherming van de persoonlijke levenssfeer zoals gewaarborgd door artikel 8 van het EVRM¹, artikel 7 van het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie samengelezen met artikel 52.1 van het Handvest en artikel 22 van de Grondwet moet worden voorgeschreven in een 'voldoende precieze wettelijke bepaling' die beantwoordt aan een dwingende maatschappelijke behoefte en evenredig is met de nagestreefde doelstelling. In een dergelijke precieze wettelijke bepaling moeten de essentiële elementen² van de met de overheidsinmenging gepaard gaande verwerkingen van persoonsgegevens omschreven zijn.³
17. Voor verwerkingen op basis van artikel 6, lid 1, e) AVG⁴, die niet zozeer betrekking hebben op het privé-leven, maar eerder enkel op de bescherming van persoonsgegevens, moet het doeleinde voldoende duidelijk blijken uit de taak van algemeen belang of voor de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is verleend door unierecht of lidstatelijk recht. Andere elementen van de verwerking die al duidelijk (eventueel impliciet) blijken uit de bestaande wetgeving moeten niet per se herhaald worden. De VTC vindt het niettemin een goede praktijk om dat wel te doen om een uniform kader te creëren waarop verschillende uitvoeringsbesluiten kunnen steunen. Bovendien maakt dit het veel gemakkelijker om de verwerkingen van persoonsgegevens te toetsen aan de AVG, zowel voor de toezichhouder als voor de betrokkenen. Er is dus een onderscheid te maken tussen de legaliteitstoets (eisen waaraan de wettelijke basis moet voldoen om geldig te zijn) en de conformiteitstoets aan de AVG.

¹ Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden.

² Artikel 6, AVG vermeldt de volgende elementen:

- het doel van de verwerking;
- de types of categorieën van te verwerken persoonsgegevens; Deze gegevens moeten bovendien beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt („minimale gegevensverwerking”);
- de betrokkenen;
- de entiteiten waaraan en doeleinden waarvoor de persoonsgegevens mogen worden verstrekt;
- de opslagperioden;
- de aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke(n).

³ EHRM, arrest *Rotaru c. Roumania*, 4 mei 2000; GWH 23 april 2015, arrest nr. 44/2015, 63; GWH 5 oktober 2017, arrest nr. 100/2017, 17; GWH 15 maart 2018, arrest nr. 29/2018, 26; GwH 14 januari 2021, arrest nr. 2/2021, overw. B.22.1.e.e.; GwH 18 november 2021, arrest nr. 158/2021, overw. B.6; GwH 9 december 2021, B.53.1-B.53.2; R.v.St, adv. 68.936/AV van 7 april 2021 over een voorontwerp van wet *betreffende maatregelen van bestuurlijke politie tijdens een epidemische noodsituatie*, Parl.St. Kamer, 2020-2021, doc. nr. 551951/001, 94-98; SCHRAM, F., *Privacy & persoonsgegevens. Handboek*, Brussel, Politeia, 2023, 93-116, 155-162; DEGRAVE, E., "*L'é-gouvernement et la protection de la vie privée – Légalité, transparence et contrôle*", Collection du CRIDS, Larcier, Brussel, 2014, p. 161 e.v.

⁴ “e) de verwerking is noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang of van een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is opgedragen;”

18. Aangezien met de vermelding van de essentiële elementen ook minstens gedeeltelijk tegemoetgekomen wordt aan artikel 5, 1, a) AVG, dat bepaalt dat persoonsgegevens moeten worden verwerkt op een wijze die ten aanzien van de betrokkene behoorlijk en transparant is, zal het ontbreken van deze elementen zwaardere transparantiemaatregelen vragen. Er zal immers niet naar wetgeving waarin de verwerking uitdrukkelijk geregeld is, kunnen verwezen worden.
19. De opstellers van de wettelijke en reglementaire teksten zullen moeten inschatten of de beoogde verwerking een meer uitgewerkte rechtsgrond nodig heeft. Daarbij moet in eerste instantie gekeken worden naar de graad van inmenging van de overheid in het privé-leven.
20. De VTC wijst erop dat er mogelijk ook sprake is van persoonsgegevens als bedoeld in artikel 10 AVG, namelijk strafrechtelijke gegevens.
21. Categorieën van persoonsgegevens in de zin van de artikel 10 AVG behoeven strengere beveiligingsmaatregelen. De VTC wijst op de toepasselijkheid van artikel 10 WVG dat aangeeft welke bijkomende veiligheidsmaatregelen moeten voorzien worden:
 - de categorieën van personen aanwijzen die de persoonsgegevens kunnen raadplegen, waarbij hun hoedanigheid ten opzichte van de verwerking van de betrokken gegevens nauwkeurig moet worden omschreven;
 - de lijst van de aldus aangewezen categorieën van personen ter beschikking houden van de bevoegde toezichthoudende autoriteit voor gegevensbescherming;
 - ervoor zorgen dat de aangewezen personen door een wettelijke of statutaire verplichting, of door een evenwaardige contractuele bepaling ertoe gehouden zijn het vertrouwelijke karakter van de betrokken gegevens in acht te nemen.
22. Andere maatregelen kunnen geformuleerd worden op basis van een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling (zie verder).

3. Doelbinding

23. Persoonsgegevens moeten voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden worden verzameld en mogen vervolgens niet verder op een met die doeleinden onverenigbare wijze worden verwerkt (artikel 5, 1, b) AVG).
24. De volgende doeleinden worden in het Ontwerp vermeld:
 - 1° uitwisseling van informatie tussen bevoegde autoriteiten in het kader van toezicht, onderzoeken en toepassing van de verordening;
 - 2° behandeling van dossiers door de bevoegde autoriteiten bij de uitoefening van hun bevoegdheden in het kader van toezicht, onderzoeken en toepassing van de verordening.
25. De doeleinden zijn dan ook welbepaald en transparant, rekening houdend met de bredere omkadering van de digitaal dienstenverordening, die een inherente verfijning en beperking van de doeleinden inhoudt. Verder zijn de doeleinden die worden nagestreefd nuttig en noodzakelijk, rekening houdend met het algemeen belang. Er is een evenwicht tussen het belang van de betrokkenen om hun rechten en vrijheden te vrijwaren en het algemeen belang om tot een verwerking van gegevens over te gaan.
26. De VTC is van oordeel dat de doeleinden welbepaald, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigd zijn.

4. Verantwoordelijkheid

27. Artikel 4, 7) AVG bepaalt dat voor de verwerkingen waarvan de regelgeving het doel en de middelen vastlegt, de **verwerkingsverantwoordelijke** diegene is die daarin als dusdanig wordt aangewezen.

28. Het Ontwerp voorziet:

Art. 17. §. 1. *De bevoegde autoriteiten zijn elk verwerkingsverantwoordelijke voor het beheer van de gegevens die zij in hun bezit hebben of die op grond van dit akkoord aan hen ter beschikking worden gesteld.*

Artikel 1 van het Samenwerkingsakkoord bepaalt :

b) wat de Vlaamse Gemeenschap betreft: de bevoegde autoriteit bedoeld in het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie, artikel 175/2⁵;

29. De decreetgever, de Vlaamse Regering en de verwerkingsverantwoordelijken moet nagaan of het uitvoeren van een **gegevensbeschermingseffectenbeoordeling** (GEB - artikel 35, AVG)⁶ voor de verschillende gegevensstromen al dan niet noodzakelijk is.

30. De VTC meent alvast dat het uitvoeren van een GEB aangewezen zal zijn gelet op **de lijst van de VTC**⁷ met verwerkingen waarvoor een Vlaamse bestuursinstantie een GEB moet uitvoeren conform artikel 35,4 van de AVG.

31. De VTC verwijst in dit kader naar het punt:

3) wanneer er op systematische wijze bijzondere categorieën van persoonsgegevens in de zin van artikel 9 van de AVG, evenals persoonsgegevens met betrekking tot strafrechtelijke veroordelingen of strafbare feiten zoals omschreven in artikel 10 van de AVG of gegevens van zeer persoonlijke aard (zoals financiële gegevens en gegevens over inkomen en vermogen, werkloosheid, betrokkenheid van jeugdzorg of maatschappelijk werk, gegevens omtrent huishoudelijke en privé-activiteiten, locatiegegevens) worden uitgewisseld tussen meerdere verwerkingsverantwoordelijken. GEVOELIGE GEGEVENS [criteria 4 en 5];

32. De VTC wijst erop dat een GEB aan de VTC kan worden voorgelegd voor advies. Bij een hoog risico is de consultatie van de VTC verplicht.⁸

⁵ Vermoedelijk wordt artikel 176/2 bedoeld.

⁶ Voor meer uitleg over en model van GEB, zie:

- <https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/verplichtingen-bij-het-verwerken-van-persoonsgegevens/gegevensbeschermingseffectbeoordeling-dpia>

- Info op website van de federale Gegevensbeschermingsautoriteit:

<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/professioneel/avg/effectbeoordeling-geb>

- Aanbeveling CBPL nr. 01/2018 (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2008.pdf>)

- Richtlijnen Groep 29 (WP 248) (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/handleiding-gegevensbeschermingseffectbeoordeling.pdf>)

⁷ Beslissing VTC nr. O/2020/01 van 14 januari 2020 betreffende Aanname van de lijst met verwerkingen waarvoor een Gegevensbeschermingseffectbeoordeling dient te worden uitgevoerd conform artikel 35.4 van de Algemene Verordening Gegevensbescherming door Vlaamse bestuursinstanties <https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/lijst-vtc-criteria-geb-dpia>

⁸ Artikel 36, AVG bepaalt dit als volgt: "Wanneer uit een gegevensbeschermingseffectbeoordeling krachtens artikel 35 blijkt dat de verwerking een hoog risico zou opleveren indien de verwerkingsverantwoordelijke geen maatregelen neemt om het risico te beperken, raadpleegt de verwerkingsverantwoordelijke voorafgaand aan de verwerking de toezichhoudende autoriteit."

5. Minimale gegevensverwerking

33. Conform artikel 5.1, c) AVG, moeten de persoonsgegevens toereikend, ter zake dienend en beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.
34. De **categorieën betrokkenen** zijn: natuurlijke personen van wie informatie is vevat in documenten die zijn verkregen in het kader van toezicht, onderzoeken en handhaving van de verordening; de beheerders van het informatie-uitwisselingssysteem, alsmede de personen die toegang hebben tot dit systeem;
- en de **categorieën gegevens** zijn: identificatiegegevens, contactgegevens, dossiergegevens en alle andere informatie die nodig wordt geacht voor toezicht, onderzoek en handhaving van de verordening; een dossier en alle andere informatie die nodig wordt geacht voor het toezicht op, het onderzoek en de handhaving van de verordening; de naam, het adres, de contactgegevens, het contactnummer, (gebruikersnummer) van de beheerders van het in artikel 5 bedoelde informatie-uitwisselingssysteem en van de personen die toegang hebben tot dit systeem.
35. De VTC stelt vast wat de **categorieën van persoonsgegevens** betreft “alle andere informatie die nodig wordt geacht” nogal vaag omschreven is en vraagt om dit nader te preciseren, eventueel in de memorie. De VTC begrijpt dat een exacte opsomming van categorieën van persoonsgegevens niet mogelijk is, vermits dit afhankelijk is van de inhoud van specifieke dossiers; maar een verwijzing naar informatie “die nodig wordt geacht” – hetgeen gelezen kan worden als een onbeperkte bevoegdheid voor de verantwoordelijke om dit zelf te beoordelen – is een ongelukkige formulering.
36. Wat de **personen die toegang krijgen tot de gegevens** betreft: personeelsleden van de federale staat, de bevoegde autoriteit bedoeld in het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie, artikel 175/2, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige gemeenschap. De VTC vraagt zich af of dit niet veel te ruim geformuleerd is en op zijn minst niet beperkt moet worden tot personeelsleden van een bepaalde overheidsdienst.
37. De VTC benadrukt dat de toegang tot de gevraagde gegevens enkel kan open gesteld worden voor de taken en het werkgebied waar iedere medewerker voor bevoegd is.
38. In het Ontwerp wordt specifiek de **mededeling** geregeld van gegevens. Er zal rekening moeten gehouden worden met artikel 8 van het Vlaams e-govdecreet van 18 juli 2008, dat aan Vlaamse instanties de verplichting oplegt om protocollen af te sluiten voor de mededeling van persoonsgegevens naar een andere instantie of naar een externe overheid of naar een private organisatie. Verder, wat de federale overheden betreft, met artikel 20 van de WVG en artikel 46 van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van de Kruispuntbank van de sociale zekerheid dat de kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité belast met het verlenen van een beraadslaging voor mededelingen van persoonsgegevens die de gezondheid betreffen, zoals opgelegd door artikel 42 van de wet van 13 december 2006 houdende diverse bepalingen betreffende gezondheid.
39. De VTC vestigt verder alleszins de aandacht op de artikelen 5 en 8 van de wet van 8 augustus 1983 *tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen* die een machtigingsvereiste instellen van de minister bevoegd voor Binnenlandse Zaken voor het gebruik van het rijksregisternummer⁹.
40. De VTC wijst erop dat optioneel advies aan haar kan gevraagd worden over een ontwerpprotocol.
41. Krachtens artikel 5.1, e) AVG mogen persoonsgegevens niet langer worden bewaard, in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen te identificeren, dan noodzakelijk voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.
42. Wat de **bewaartermijn** betreft, voorziet het Samenwerkingsakkoord:

§ 5. De verzamelde persoonsgegevens worden bewaard gedurende de tijd die nodig is voor de verwerking van dossiers met betrekking tot de toepassing van de verordening.

⁹ Artikelen 5 en 8 van de wet van 8 augustus 1983 *tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen*

43. Het moet evenwel duidelijk zijn hoelang de verwerkingsverantwoordelijke mag bijhouden. Hiervoor moet enerzijds gekeken worden naar de eventueel toepasselijke archiefwetgeving en anderzijds een proportionaliteitsafweging te worden gemaakt.
44. In het licht van artikel 6.3 van de AVG dienen in het Ontwerp de maximale bewaartermijn(en) van de met het oog op de onderscheiden doeleinden voor deze verwerking van persoonsgegevens vastgelegd te worden, of toch minstens criteria opgenomen te worden die toelaten deze bewaartermijn(en) te bepalen zodat nagegaan kan worden of voldaan is aan de vereisten van de AVG. Deze formulering is zeer algemeen en niet duidelijk genoeg. Bovendien dienen de termijnen in de memorie verantwoord te worden. De VTC is niet in de mogelijkheid om na te gaan of wat betreft de bewaartermijn het ontwerp in overeenstemming is met de AVG wegens het ontbreken van deze informatie.

6. Juistheid

45. Persoonsgegevens moeten juist zijn en zo nodig worden geactualiseerd (artikel 5, 1, d) AVG).
46. Het Ontwerp bevat geen bepalingen hierover. De VTC beveelt aan dat de verwerkingsverantwoordelijke hiertoe de nodige maatregelen neemt.

7. Rechten van de betrokkenen en transparantie

47. Artikel 12 AVG bepaalt dat de verwerkingsverantwoordelijke passende maatregelen neemt opdat de betrokkene de in de artikelen 13 en 14 AVG bedoelde informatie en de in de artikelen 15 tot en met 22 en artikel 34 AVG bedoelde communicatie in verband met de verwerking in een beknopte, transparante, begrijpelijke en gemakkelijk toegankelijke vorm en in duidelijke en eenvoudige taal ontvangt.
48. De VTC is van oordeel dat het aanbevolen is om het Ontwerp aan te vullen met de verplichting om de **vermeldingen** zoals bedoeld in randnummer 47, op te nemen in de communicatie met de burger zodat de betrokkenen goed geïnformeerd worden over de verwerking van hun persoonsgegevens en het voor de betrokkenen duidelijk is wat hun rechten zijn en tot wie zij zich moeten richten voor de uitoefening van hun rechten.

8. Beveiligingsmaatregelen

49. Artikel 32 AVG verplicht de verwerkingsverantwoordelijke om gepaste technische en organisatorische maatregelen te treffen die nodig zijn voor de bescherming van de persoonsgegevens. Deze maatregelen moeten een passend beveiligingsniveau verzekeren rekening houdend, enerzijds, met de stand van de techniek ter zake en de kosten voor het toepassen van de maatregelen en, anderzijds, met de aard van de te beveiligen gegevens en de potentiële risico's.
50. De VTC gaat ervan uit dat het informatie-uitwisselingssysteem waarvan sprake beantwoordt aan de vereisten van de AVG en in het bijzonder aan de vereisten van privacy by design en privacy by default.
51. De VTC wijst erop dat aangezien de gegevens mogelijk delicate gegevens / bijzondere categorieën van persoonsgegevens betreft een bijzondere aandacht vereist is inzake informatieveiligheid.
52. Artikel 32 AVG wijst op een aantal voorbeeldmaatregelen om, waar passend, een op het risico afgestemd beveiligingsniveau te waarborgen:
- de pseudonimisering en versleuteling van persoonsgegevens;
 - het vermogen om op permanente basis de vertrouwelijkheid, integriteit, beschikbaarheid en veerkracht van de verwerkingsystemen te garanderen;

- het vermogen om bij een fysiek of technisch incident de beschikbaarheid van en de toegang tot de persoonsgegevens tijdig te herstellen;
 - een procedure voor het op gezette tijdstippen testen, beoordelen en evalueren van de doeltreffendheid van de technische en organisatorische maatregelen ter beveiliging van de verwerking.
53. Voor de concrete uitwerking hiervan wijst de VTC op de aanbeveling¹⁰ ter voorkoming van gegevenslekken en op de referentiemaatregelen¹¹ die bij elke verwerking van persoonsgegevens in acht zouden moeten worden genomen. De VTC benadrukt ook het belang van een behoorlijk gebruikers- en toegangsbeheer¹² en een logging van de toegangen zodat de functionaris en de toezichthouders kunnen controleren wie wanneer toegang had tot welke gegevens, wat zijn/haar acties waren en waarom¹³.
54. Voor zover er gedacht wordt aan het gebruik van cloudtoepassingen, verwijst de VTC naar haar adviezen en aanbevelingen daarover.¹⁴

III. **BESLUIT**

55. De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:
- de wettelijke basis grondig nakijken (luik 2);
 - de rechtvaardigingsgrond opnemen in het Ontwerp of de memorie (luik 2);
 - een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling uitvoeren (luik 4);
 - de categorieën persoonsgegevens preciseren (luik 5);
 - de bewaartermijnen opnemen en verantwoorden in de memorie (luik 5);
 - de nodige maatregelen nemen voor de juistheid van de gegevens (luik 6);
 - de transparantiemaatregelen uitwerken (luik 7).

Hans Graux,
Voorzitter VTC

¹⁰ Aanbeveling CBPL nr. 01/2013

(<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2013.pdf>)

¹¹ Referentiemaatregelen CBPL voor de beveiliging van elke verwerking van persoonsgegevens, Versie 1.0 (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/nota-inzake-de-beveiliging-van-persoonsgegevens.pdf>)

¹² Zie ook Aanbeveling CBPL nr. 01/2008

(<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2008.pdf>)

Verschillende instanties kunnen hiervoor aangepaste technologische oplossingen bieden (zoals bijvoorbeeld de Kruispuntbank van de Sociale zekerheid).

¹³ *Audit trailing of beveiligd controlespoor.*

¹⁴ <https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/domeinen/cloud>